

Bagergue ratifique es 4 flors d'aunor

VILES FLORIDES PRÈMIE ER ESFÒRÇ DES VESINS

AUJE

octobre 2019

N. 56

Era Glèisa de Sant Fèlix de Bagergue ei un des grani atractius deth pòble

JAUME BOLDU

Q2

www.cudos-consultors.com

Juridic · Laboral · Fiscal · Comptable · Assegurances · Trànsit · Gestoria · Finques

Plaça Pau Casals, 6 pral.
25600 BALAGUER
T 973 45 05 55 F 973 45 08 09

Passeig de Ronda, 57 baixos
25006 LLEIDA
T 973 28 28 18 F 973 28 29 89

Av. Maladeta, 19 baixos
25530 VIELHA
T 973 64 32 32 F 973 64 32 32

SERVEIS

CONSELH GENERAU D'ARAN

Passeg dera Libertat, 16 (Vielha)
973 64 18 01
info@conselharan.org
www.conselharan.org
Twitter: @conselharan
Facebook: Conselh Generau d'Aran

AJUNTAMENTS

VIELHA E MIJARAN

973 640 018
info@vielha-mijaran.org
www.vielha-mijaran.org

NAUT ARAN

973 644 030
www.nautaran.org

BOSSÒST

973 648 157
www.bossost.es/www
ajuntament@bossost.org

LES

973 648 007
www.les.es
info@les.es

ARRES

973 641 819
www.arres.ddl.net

BAUSEN

973 647 024
bausen.ddl.net

CANEJAN

973 648 160
www.canejan.org

ES BÒRDES

973 640 939
www.bordes.ddl.net

VILAMÒS

973 640 739
www.vilamos.es

SERVEIS MÈDICS

EMERGÈNCIES

112

Espitau Val d'Aran (C/ Espitau 8, Vielha) 973 640 004
CAP (C/ Espitau, s/n, Vielha) 973 643 140
Dispensari **Arties** 973 642 847
Dispensari **Bossòst** 973 648 211
Dispensaris **Les, Canejan, Bausen** 973 648 229
Dispensari **Salardú** 973 645 818
Dispensari **Arres** 973 642 694
Dispensari **Es Bordes** 973 642 039

FARMÀCIES

Farmàcia Palà (Vielha) 973 642 585
Farmàcia Català (Vielha) 973 642 346
Farmàcia Almansa (Bossòst) 973 648 219
Farmàcia Almansa (Les) 973 647 244
Farmàcia Palà (Baqueira) 973 644 462
Farmaciola Palà (Arties) 973 644 346
Farmaciola Català (Salardú) 973 644 225

SEGURETAT

Mossos d'Esquadra (Vielha) 973 357 285
Pompiers d'Aran 973 640 080
Guàrdia Civil (Vielha) 973 640 005
Policia Nacional (Les): 973 648 014
Centre d'allaus d'Aran: <http://lauegi.conselharan.org/>

club

AUÉ, periòdic d'Aran, naix amb la voluntat d'esdevenir la publicació de referència de la Val d'Aran i el punt de trobada dels habitants i visitants d'aquest indret singular. Amb aquesta finalitat posa a disposició dels seus lectors per a qualsevol suggerència aquesta adreça: aue@segre.com

La imatge més suggeridora de la Val d'Aran. La Val d'Aran ofereix als visitants i als mateixos aranesos estampes d'incalculable bellesa. Per a donar-ne testimoni, en aquesta secció AUÉ vol recollir

AGENDA

Talhèr de codina saludable

CADA DIJAS ENQUIATH 29 DE NOVE-ME. Càritas Val d'Aran a organitzat un talhèr de codina saludable estructurat en 8 sessions, damb er objectiu d'aprèner a elaborar menús adaptats ara salut de cadun. Es sessions s'alongaràn enquiath dijaus 29 de noveme.

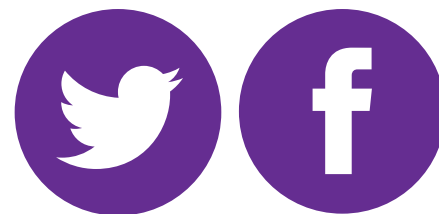

Ac endonviaràs segur!

Anóncia-te ena nòsta publicacion

Demana informacion en **973 248 004**

en cada edició una d'aquestes imatges, la més suggeridora d'entre les que ens facin arribar els nostres lectors a aquesta adreça: aue@segre.com.

Conselh Generau d'Aran @conselharan

«Eth Conselh Generau d'Aran, a trauès deth programa Garantia Juvenil, aufrís as joeni e joenes damb titolacion universitària o formacion professionau de grad miei o superior, d'entre 16 e 29 ans, era possibilitat de realizar practiques remunerades pendent sies mesi»

Revista Viajar @viajar

«La Artiga de Lin. Uno de los lugares más bellos de la Val d'Aran y de todo el Pirineo. Cerca del Plan dera Artiga brotan els Uelhs deth Joeu, aguas procedentes del glaciàr del Aneto, que después de correr subterràneamente durante 4 km reaparecen en este lugar increíble...»

Segre @SEGREcom

«Al menos cuatro pueblos de la Val d'Aran tendrán nuevos cargadores de coches eléctricos»

Aran Notícies @arannoticies

«La jueza de primera instancia de Vielha e Mijaran ha ordenado entregar a los Mossos d'Esquadra este viernes a la niña de 7 años que permanecía con su madre en el consulado de Uruguay en Barcelona»

Conselh Generau d'Aran @conselharan

«A compdar d'aguest dimenge, 6 d'octobre, eth bon ambient des hèires deth bestiar tornarà a amplir es carrèrs de Les, Salardú, Vielha e Bossòst. Esdejoars populars, actuacions culturaus, concorsi morfologics de bestiar e ua grana aufèrta comerciau que non vos podetz pèrder!»

Solidaritat

Caminada contra eth càncer de popa

DIMENGE 20 D'OCTOBRE. Damb motiu deth Dia Mondiau contra eth càncer de popa, era Junta Locau AECC Val d'Aran a organizat ua naua edicion dera caminada solidària contra eth càncer de popa. Aquesta aurà lòc eth dimenge 20 d'octobre entàs 12:00 ores ena plaça dera glèisa de Vielha e recorrerà es carrèrs principaus deth cap-lòc aranés en tot dar supòrt ad aquesta malautia que tantes hemnes patissen. Damb aguest tipe d'acte se preten mobilizar e conscienciar ara societat ena luta contra eth càncer de popa e per un aute costat, se capten hons entà auançar ena investigacion.

Era Mongetada de Bossòst

DISSABTE 2 DE NOVEME. Coma cada an, Bossòst acuelherà era celebracion dera tradicionau hèsta gastronòmica "Era Mongetada" e era sua hèira deth bestiar, en tot organitzar un minjar popular. Pendent era jornada auràn lòc d'autes activitats.

aranTV era television des aranesi
Reportatges, entrevistes e era agenda d'activitats dera Val d'Aran cada dia en aranés.

Canal 51 ena Val d'Aran

De deluns a diuendres entàs 14.45 h e 23.40 h
Dissabtes entàs 08.00 h
Dimenges entàs 08.00 h

Seguis-mos en:
<http://arantv.xiptv.cat>

#Conselh

POLITICA

Amassada sus Ensenhament

Eth sindic d'Aran, Francés Boya, e era conselheira de Co-neishement, Angelina Cases, s'amassèren damb eth director de Servicis Territoriaus de Lhèida, Carles Vega, e damb er inspector Joan Solsona tà tractar ahèrs restacadi damb er ensenhament en Aran. Dempús de constatar qu'er aranés non ei present enes merits des oposicions des màstres qu'auràn d'exercir en Aran, eth sindic profitèc aguesta amassada tà demanar que s'inclodisque ua addenda en Decrèt 161/2002 tà qu'era nòsta lengua pròpria sigue un requisit obligatòri en accés as places de professorat en país. Tanben s'acordèc estudiar qu'Aran pogue esdevier ua zòna educativa especiau e se demanèc potenciar era Escola d'Ostalaria de Les.

CONSELH GENERAU D'ARAN

ETH SINDIC RECLAMÈC ATH DIRECTOR QUE SE REVERTISQUEN ES RETALHADES EN PROFESSORAT D'ARAN, PR'AMOR QU'AN UN IMPACTE FÒRÇA NEGATIU ENES ESCOLANS E ENES EQUIPS EDUCATIUS

Compromís entà agilizar era extraccion d'ossi conflictius

ES ADMINISTRACIONS AN PLANTEJAT PENDENT UA AMASSADA ERA MODIFICACION DETH PROTOCÒL D'INTERVENCION DAMB ES OSSI ENTÀ GARANTIR UA PRENUDA DE DECISIONS MÈS RAPIDA E EFECTIVA

TÈXTE: LAURA R. - CONSELH GENERAU

Dempús des reïteradi atacs fatals der os Cachou a equins, consumadi pendent eth passat mes de seteme, eth Conselh Generau d'Aran s'amassèc en Madrid damb eth secretari d'estat de Miei Ambient, Hugo Morán, eth conselher de Territòri dera Generalitat, Damià Calvet, e eth conselher de Desenvolopament Rurau e Sostenibilitat d'Aragon, Joaquín Olona. Ua amassada a on eth sindic d'Aran exigic era extraccion d'aqueri exemplars damb un comportament reiteradament predador, coma ei eth cas de Cachou o Goiat, e qu'impossibiliten era convivència d'aguesta espècia damb era activitat ramadèra ena Val d'Aran. En aquest sens, s'artenhec eth compromís tà agilizar era retirada deth miei des ossi conflictius. Pendent era amassada se detectèren es aspèctes que condicionen era agilitat des administracions ara ora d'actuar, e tanben se plantegèc era modificacion deth Protocòl d'Intervencion damb Ossi enes Pirenèus entà garantir ua prenuada de decisions mès rapida e efectiva. Eth sindic d'Aran avalorèc positivament aguesta amassada, a on demanèc ath secretari d'Estat "era maxima agilitat ena implementacion d'aguestes mesures e ua politica qu'afavorisque as ramadèrs".

CONSELH GENERAU D'ARAN

Un grop de trabalh tà millorar era cooperacion entre es administracions

Un aute des acòrds artenhudi pendent aguesta amassada siguec era voluntat tà bastir un grop de trabalh interadministratiu que permete facilitar era cooperacion entre eth Ministèri entara Transicion Ecologica, eth Conselh Generau d'Aran, era Generalitat de Catalonha e era Deputacion Generau d'Aragon, atau coma hèr front

as disparières situacions que genèrera gestion dera convivència entre es ramadèrs e es ossi. Aquest grop de trabalh tanben aurà d'abordar era armonizacion des pagaments per damatges, qu'en aquest moment non ei pas igualitari, pr'amor que son mès nauti en França e Aragon qu'en Catalonha e Aran.

1èra

AGUESTA A ESTAT ERA PRUMÈRA AMASSADA TÀ TRACTAR ERA MODIFICACION DETH PROTOCÒL DES OSSI

2016

AN EN QUE GOIAT, PROVENENT D'ESLOVÈNIA, SIGUEC LIBERAT ENES PIRENÈUS

Aguest ei eth prumèr viatge que se hè ua amassada d'aguest nivèu entà tractar qüestions qu'afècten ara reintroduccion des ossi enes Pirenèus.

CONSELH GENEALU D'ARAN

SALUT

Era conselhèra de Salut visite er Espitau d'Aran

Pendent era visita era conselhèra, Maria Vergés, a podut conéisher de primèra man es diuèrsi equipaments e installacions sanitàries der Espitau d'Aran, amassa damb era directora assistencial, Mª Àngels Borràs, e eth gerent d'Aran Salut, Xavier Grau. Atau madeish, era conselhèra a comprovat in situ er estat actuau dera infraestructura.

CONSELH GENEALU D'ARAN

GESTION DE LORDÈRES

Amassades tà milhorar era gestion des lordères

Eth conselhèr de Territòri, Paisatge e Gestion ambientau, Oriol Sala, s'amassèc damb bailes deth Naut Aran tà conéisher es deficts de cada pòble en ambit dera gestion des lordères. S'an cercat solucions tà ahèrs coma era dificultat d'accedir a bèri carrèrs damb es camions d'arremassada.

Ua naua PAC, era esperança tàs pagesi

PAGESI AFECTADI PER PREDACIONS DE GRANI CARNIVORS POIRIEN PERCÉBER AJUDES

TÈXTE: L. RODRÍGUEZ - CONSELH GENEALU

Era directora generau de Desvolopament Rurau, Innovacion e Política Forestau, Isabel Bombal, e eth sindic d'Aran, Francés Boya, s'amassèren en tot acordar estudiar era incorporacion ena naua Política Agricòla Comuna (PAC) de mesures e ajudes as pagesi de ramaderia extensiva afectadi pera predacion de grani carnivors.

"Degut ara grèu situacion que se viu damb eth comportament predador der os Cachou ena Val de Aran, er hèt d'auer ajudes complementàries entà

ajudar as ramaders que sofrissen es conseqüències, ei vitau", afirmèc eth sindic d'Aran, Francés Boya.

Dempús d'aguesta reünion, s'acordèc tornar a amassar-se pròplèments damb tecnicos deth Ministèri d'Agricultura, Pesca e Alimentacion e tecnicos deth Conselh Generau d'Aran entà cercar mesures mès avientes que permeten minimizar es damatges e compensar as ramaders pes problèmes qu'ocasiona era convivència damb aguesti animaús.

Era PAC se trape en aquest moment en ua fasa d'elaboracion, en tot demorar propòstes des païsi membres

Prumèr Conselh de bailes dera naua legislatura

SE PARLÈC D'AHÈRS COMA ETH PROJÈCTE DE GESTION FORESTAU E PROFITAMENT DERA BIOMASSA

LAURA RODRÍGUEZ

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ

Eth prumèr Conselh de bailes d'Aran dempús dera constitucion des naues organizacions municipaus a estat ua prenuda de contacte sus bèri des projèctes sus es que cau trabalhar en país. Un des ahèrs a estat somèter era possibilitat qu'eth govèrn d'Aran pogue acorropar tecnicos d'Urbanisme entà aufrir un servici que beneficiarie es consistòris municipaus. Eth projècte dera biomassa tanben a estat present ena amassada: damb er objectiu de lutar contra eth cambi climatic e ath madeish temps melhora era economia des ajuntaments, se preve començar era installacion de caudères de biomassa en espacis publics coma er espitau e escòles. Eth sindic d'Aran, Francés Boya, expliquèc qu'“er objectiu d'aguest projècte ei qu'era Val d'Aran sigue capaç d'hèr ua gestion des pròpris bòsqui entà qu'era husta servisque entà alimentar es caudères de biomassa qu'ei previst installar enes edificis publics e que, de bèra manèra, podesquem reprèner era activitat ena politica forestau”. Non podie mancar tanpòc ua des matèries pendentes ena Val d'Aran: eth servici de recuelhuda de lordères. En aguest airau, eth Conselh Generau a decidit ampliar eth servici de remassada des fraccions de selectiuua. Se realizarà tanben un mapa de punts critics, se crearà era figura des agents civics e s'iniciarà ua campanha de conscienciacion ciutadana entà melhorar es mecanismes e abituds der usatge deth servici de lordères. Aquesta amassada a abordat tanben er ahèr dera implementacion de servicis d'assistència tecnica informatica enes ajuntaments des municipis aranesi.

CONSELH GENERAU D'ARAN

INFRASTRUCTURES

Acòrd entar inici d'un nau estudi informatiu de condicionament dera N-230

Deuant era problematica entara seguretat que supause era N-230, eth sindic d'Aran, Francés Boya, mantenguec ua amassada damb eth director Generau de Carretères, Javier Herrero Lizano, entà tractar eth condicionament d'aguesta via en tram que va des dera boca nòrd deth Tunèl de Vielha enquiara frontèra francesa. Dempús d'aguesta amassada, s'acordèc damb era Direccion Generau de Carretères que, d'acòrd damb es allegacions, s'inicien es tramits entà emprèner un nau estudi informatiu de condicionament dera N-230. Eth sindic a mostrat era sua “satisfaccion pera oportunitat que supause començar, damb maxima celeritat, aguesti estudis prèvis e poder trabalhar ena definicion deth traçat”.

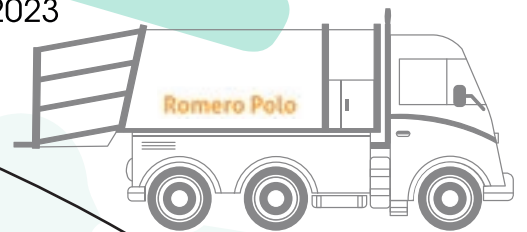
ER INCREMENT DETH TRAFIC PESAT E ERA PRECARIETAT DE QUAUQUI TRAMS EXIGÍS UA ACTUACION TÀ GARANTIR ERA SEGURETAT D'AGUESTA VIA

¿Qué se'n hè dera nòsta lordèra?

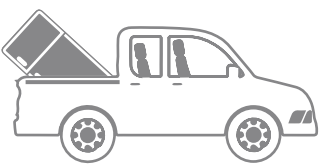
RECUELHUDA E TRANSPÒRT

Empresa Concessionària Romero Polo 2015 - 2023

DEPÒSIT DE DÈISHES

Er usatgèr/a a de transportar es residus

CENTRE DE BEUSA

Vielha e Mijaran

Electrodomestics
RAMÓN VILELLA

Fluorescents e rèstes electroniques
ELECTRORECYCLING

Residus especiaus
TRISA

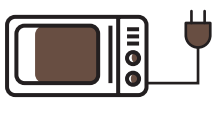
Òli minerau
CATOR

Òli vegetau
SYSFEED

FERTILIZANT

BIOGÀS

Piles
URBASER

Tònors
TONER 200

4,82%

76,67%
des lordèras araneses en 2019

8,26%

2,57%

7,69%

ORGANICA
PLANTA COMPOSTATGE FÍGOLS (TREMP)

se transforme en

RÈSTA
DEPÒSIT RESIDUS FÍGOLS (TREMP)

S'IMPERMEABILIZE ETH TÈRRA E S'ENTÈRRE

VEIRE
ECOVIDRIO (MONTBLANC)

NAUI VEIRES

ENVASI E PLASTICS
ECOEMBES (LLEIDA)

FIBRES TEXTILES, LHAUNES...

PAPÈR E CARTON

RAMÓN VILELLA (LLEIDA)

PAPÈR E CARTON NAU

#Vielha

Eth rèpte, facilitar er accés ara viuenda

ER AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN ESTÚDIE ERA IMPLANTACION DER ABITATGE COOPERATIU EN REGIM D'USATGE COMA SOLUCION ENTARA GRÈU PROBLEMATICA DER ACCÈS ARA VIUENDA QUE SE VIU

TÈXTE: **L.RODRÍGUEZ - AJUNT. VIELHA**

Eth consistòri deth cap-lòc aranés a començat a estudiar es dispariè-res opcions qu'existissen entà lutar contra era problematica der accés ar abitatge que se viu. Ua des opcions que se considèra ei era coneishuda coma "abitatge cooperatiu en regim d'usatge". Aguest modèl supause era colaboracion public-privada (administracions publiques-cooperatives), damb eth quau se facilitarie er accés des familhas a naues viuendas, en tot fomentar era figura des cooperatives. Aguestes cooperatives, que son sense ànim de lucre e coma iniciativa social, nèishen damb er objectiu de facilitar qu'era gent accedisque a ua viuenda digna, mès sense èster propietari, senon cooperant (sòci dera cooperativa). Un des punts fòrts ei que permet víuer en un abitatge a prètz de còst damb ua rebaisha d'apuprètz eth 60% respècte es prètz de mercat. Aguesta opcion de cooperativa pòt èster atractiu entath sector public, pr'amor qu'es ajuntaments o d'aures administracions pòden cedir parcèles publiques entà bastir aguest tipe d'abitatges, e d'aguesta manèra, ajudar a fomentar er accés ara viuenda ara ciutadania, sense pèrder era titularitat deth terren cedit.

Tecnics e còssos der Ajuntament s'amassèren damb expèrts en airau

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

Eth Palai de Gèu hè temps que patís problèms economics

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

INSTALLACIONS

Eth Palai de Gèu recupèra era normalitat

Pògui dies dempús dera pana en hilat d'aigua en Palai eth mes passat, que neguèc d'aigua bona part des sales abituaus d'activitats dirigides e eth gimnàs, eth Palai de Gèu recuperèc era totau normalitat. Gràcies ath gran trabalh des brigades, era dubertura se podec hèr en un temps recòrd. Atau, era màger part des activitats dirigides se tornèren a amiar a tèrme coma ère abituu.

SEGONTES ETH BAILE DETH MUNICIPI: "ETH FUTUR DETH PALAI DE GÈU PASSE PER UA MÀGER IMPLICACION DES ADMINISTRACIONS DER ESTAT"

Tanben s'estreèren es naues biciclètes de spinning, dempús d'auer cambiat es anterores, que ja èren obsoletes. Ath delà, era pista de gèu mobila dejà ei emplegada pes clubs deth Palai de Gèu, de manèra temporau, entàs sòns entrenaments.

ESPÒRTS

Eth centre Polivalent, dubèrt tath jòc

Er Ajuntament de Vielha e Mijaran a tornat a daurir es pòrtes deth Centre Polivalent deth cap-lòc aranés entath Jòc Liure. D'aguesta manèra, toti es dies (a excepcio de diuendres que demorarà barrat) toti aqueri interessadi en practicar bèth tipe d'espòrt ac poderàn hèr en orari següent: deluns de 18:30 a 21:00, dimars de 14:30 a 21:00, dimèrcles de 16:00 a 21:00, dijaus de 14:30 a 19:30 e dissabtes e dimenges de 10:00 a 21:00. Aguest orari ei provisionau e pòt patir modificacions en foncion der emplec regular des entitats qu'ac solliciten.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

ESCÒLA MAIRAU

Bonificacions as familhes monoparentaus

Es familhes monoparentaus deth municipi se poderàn profitar de descomptes e bonificacions en prètz ena Escòla Mairau "Era Cunhèra" de Vielha gràcies ara naua mesura aprovada peth consistòri. Aguesta se hig ara bonificacio qu'enquiara ja recebien es familhes nombroses, e qu'ei fòrça de besonh, pr'amor qu'enes familhes monoparentaus es hilhs/es depenen economicament sonque d'un progenitor e açò implique, gèneraument, non crubar ua pensio d'aliments der aute cònjuge.

ER AJUNTAMENT RESPON

El uso del agua

JUAN ANTONIO SERRANO
BAILE DE VIELHA E MIJARAN

El agua es el recurso más importante que gestiona un ayuntamiento. Por eso, desde la administración trabajamos para favorecer que este bien llegue a las casas en las mejores condiciones. Debemos tomar conciencia del buen uso que se debe hacer de él, pues a pesar de que vivimos en un territorio dónde abunda, no debemos malgastarlo. La escasez del agua es un problema global, y en un futuro puede fomentar graves consecuencias. El exceso de su consumo puede conllevar medidas como la aplicada este año por la Agència Catalana de l'Aigua (ACA), aumentando el canon del agua, con un incremento aproximado de 40€ anuales en los recibos. Este año, además, es el primero en que el canon y la tasa de mantenimiento de la red de agua (que se mantiene en los 33€) llegan en un único recibo, en vez de en dos como era habitual. La ACA obligó hace un par de años a instalar contadores en las captaciones de agua, momento desde el que han comprobado que hay un consumo muy elevado. Si no controlamos los consumos del agua, el incremento del ACA seguirá en el futuro. El ayuntamiento tomará las medidas adecuadas para mitigar el consumo, así como disminuir la circulación del agua en fuentes y abrevaderos por las noches. Es injusto que Vielha e Mijaran, y por extensión la Val d'Aran, sean tratados igual que otros territorios dónde puede haber escasez de agua, pero debe servirnos para tomar conciencia del uso adecuado y medido del agua de cara al futuro.

MANTENENÇA

Òbres d'engodronament en passeig fluviau

Er Ajuntament de Vielha e Mijaran dejà a començat es trabalhs d'engodronament deth passeig fluviau der arriu Garona, a compdar der Institut d'Aran enquiath pònt plaçat deuant dera Plaça dera Generalitat. Aguesta intervencio durarà ath torn de quinze dies, en tot engodronar tot eth camin de tèrra qu'entornege es zònes ajardinades d'aguest parçan deth Solan de Vielha. "Damb aguesta accio pretenem méter en valor ua zòna de Vielha fòrça transitada pes familhes deth pòble, coma ei er entorn der arriu Garona, a on ei fòrça abituau veir ara gent passejar pes zònes ajardinades", comente eth còsso d'òbres e servicis, Jacint Cuny.

TANBEN S'AMIARÀ A TÈRME UA MELHORA DES TREPADERS DERA AVENGUDA DETH SOLAN E ES DERA PART NAUTA DERA AVENGUDA PAS D'ARRÓ

Bagergue ratifique es 4 flors d'aunor en Viles Florides

13

NUMERÒ DE PÒBLES QU'AN ARTENHUT ERA MAXIMALA DISTINCION DE 4 FLORS D'AUNOR

2016

SIGUEC ETH PRUMÈR AN QUE BAGERGUE SE PRESENTÈC ATH CONCURS DE VILES FLORIDES

AGUESTA EI ERA MAXIMALA DISTINCION QU'ETH CERTAMEN A BALHAT JAMÈS. ATH DELÀ, ARTIES, VILAC E CANEJAN TANBEN AN ESTAT PREMIADI EN CERTAMEN DAMB 3, 2 E 1 FLOR D'AUNOR, RESPECTIVAMENTS

JAUME BOLDU

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ

Bagergue a tornat a arténher per dusau an consecutiu eth major prèmi jamès autreat per plataforma "Viles Florides". D'aguesta forma, era localitat aranesa poblada que se trape a mès nautada a tornat a demostrar que se trape "ara nautada" des exigéncies en tot arténher un aute vietge es prestigioses 4 flors d'aunor.

Enguan Lhoret de Mar siguec era sedença d'autrejamet des prèmis de Viles Florides, a on 134 localitats de tota Catalonha i sigueren presents.

Pera sua part, eth baile de Bagergue, Marc Tarrau, expliquèc que "des de Bagergue em fôrça satisfèts de ratificar aguesta maximala distincion. Açò mos anime a contunhar treballant tà milhorar es nòsti espacis e sajar d'arténher bèth an era cincaua

flor d'aunor".

Ath delà de Bagergue, en nòste país se premièc a Arties damb 3 flors d'aunor, a Vilac damb 2 flors e a Canejan damb ua. En aguest sens, dus pòbles aranesi dejà an comunicat era sua voluntat de presentar-se tara pròplèu edicion de Viles Florides: Garòs e Tredòs.

Cau arrebrebar qu'eth moviment Viles Florides preten méter en valor era riquesa naturau e eth paisatge des localitats mejançant era reconeishença publica des projèctes de jardineria, ornamentacion floraus, mobiliari urban e espacis ludics que s'amien a tèrme.

POLITICA

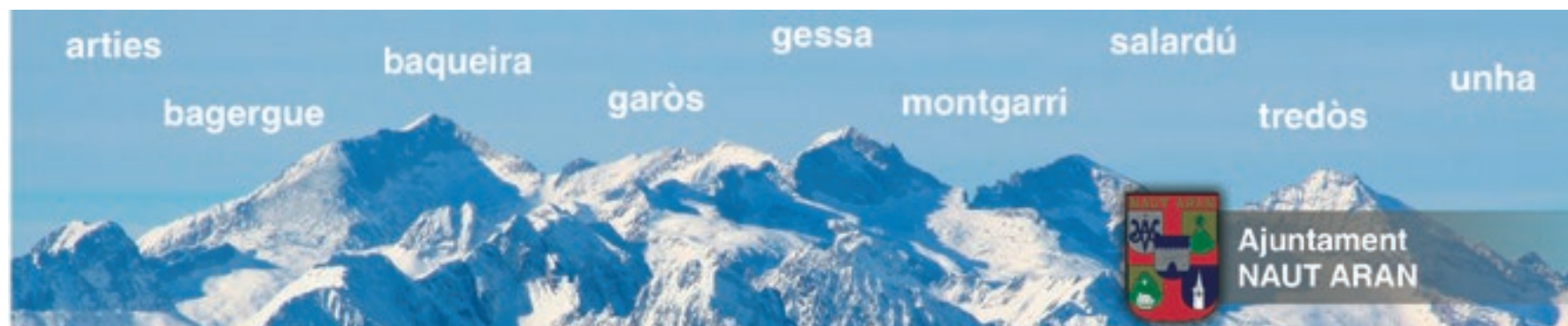
Naut Aran, pera igualtat enes presents des reis

Eth darrèr Plen der Ajuntament de Naut Aran aprovèc era mocion presentada peth grop d'Amassa, ena quau s'estipulaue era eliminacion dera discriminacion per genre en çò que tanh as presents qu'es reis d'Orient balhen as mès petiti en Nadau. En aguest sens, a compdar d'ara, toti aqueri presents finançats per Ajuntament de Naut Aran auràn d'èster nèutres. Libres o puzzles ne poirien èster un bon exemple. Ath delà, ena mesura des possibilitats, se priorizaràn es presents elaboradi damb materiaus naturaus (husta, papèr...) e tanben es productes de proximitat.

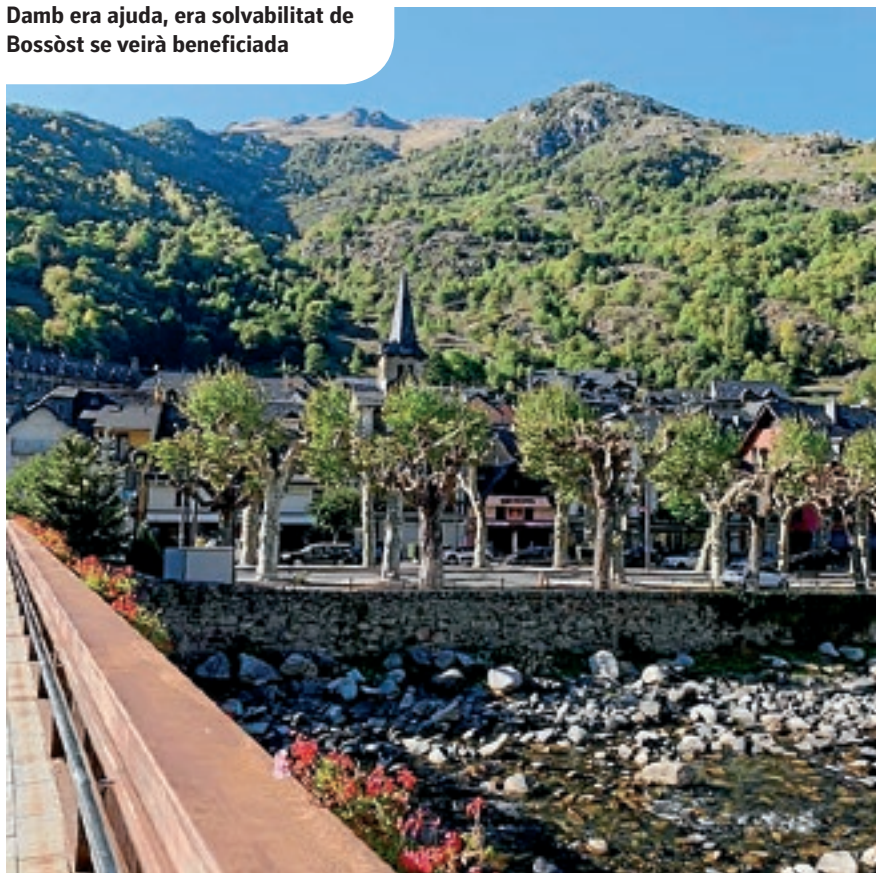

PXHERE

AMASSA PRESENTÈC AGUESTA PREPAUSA EN TOT SEGUIR ÇÒ QUE CONTEMPLE ERA LEI 17/2015 DETH 21 DE JUNSHÈGA SUS IGUALTAT EFECTIUA ENTRE ÒMES E HEMNES

Damb era ajuda, era solvabilitat de Bossòst se veirà beneficiada

LAURA RODRÍGUEZ

Bossòst arrenh ua subvencion de dinamizacion territorial

ERA SUBVENCION, QU'EI EXPEDIDA PERA GENERALITAT DE CATALONHA, EI DE LÈU 40.000 ÈUROS ENTATH MUNICIPI DE BOSSÒST

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ

Er Ajuntament de Bossòst a arrenh ua subvencion de dinamizacion territorial, que puge a lèu 40.000 èuros. Totun, aguesta resolucio, qu'a notificat eth Departament de Presidència, ei encara provisionau. Er objectiu d'aguest tipe de subvencions ei era definicion e execucion d'accions prioritàries que compòrten ua ajuda importanta tàs municipis. Atau, s'afavorís e era dinamizacion territorial e era igualtat d'oportunitats des persones. En concrèt, aguesta ajuda permeterà finançar òbres de milhora

de servicis publics que dejà an sigut executades, en tot contribuir ara solvabilitat dera economia deth municipi. Peth moment, er executiu a notificat era resolucio provisionau as entitats locals mejançant era sua publicacion en Pannèu electronic dera Administracion dera Generalitat. Ara, es entitats prepausades coma beneficiàries, poderàn formular es allegacions convenentes, atau coma presentar era documentacion tecnica de besonh. Era resolucio definitiva se publicarà en pròplèu mes de noveme.

ER AJUNTAMENT RESPON

Cooperacion publica e privada

AMADOR MARQUÉS
BAILE DE BOSSÒST

Eth progrès de Bossòst depenrà en bona mesura dera capacitat de cooperacion entre es sectors publics e privats dera poblacion. D'ençà dera administracion publica, se sage d'amiar entà dauant un important esfòrc inversor, qu'aguesti darrèri ans s'a concretat en renauiment e metuda ath dia des servicis e equipaments publics, a despiech des dificultats economicas, deth limitat pressupòst municipau e deth marge d'actuacion d'un ajuntament coma eth nòste. Totun, i seguim treballant e cau persutar en qu'es projèctes collectius poguen executar-se enes pròplèus ans. Fòrça des establiments damb activitat economica an dat un pas entara sua reconversion e s'an daurit d'auí, qu'aué son un referent ena Val d'Aran. Encara demore fòrça per hèr, tant per part deth sector privat coma deth public. E en aguest camp que demore per recórrer, serà important, autan, de somar esfòrci, de forma cooperadora entre ambdús agents, entà profiter mielh es recorsi e hèr auançar eth municipi, damb eth noble objectiu de garantir era consolidacion des abitants qu'i vòlen desvolopar ací eth sòn projècte de vida e tanben de toti es que ven en Bossòst ua oportunitat de prosperitat entà desvolopar era sua activitat economica, pr'amor deth sòn potenciau. Toti i podem guanhar.

TRADICIONS

Tot premanit entara celebracion d'"Era Mongetada" e era hèira deth bestiar

Bossòst dejà se trape en tot cahuar es motors entara celebracion dera sua hèsta gastronomica "Era Mongetada" amassa damb era hèira ramadèra que barrarà eth cicle ena Val d'Aran. Ua jornada qu'acuelherà un mercat tradicionau de tardor ena poblacion.

MANTENENÇA

Trabalhs de pòda

Es trabalhs de sanejament e regeneracion des arbes deth passèg "Eth Grauèr" auancen a bon ritme. Aguestes accions permetèràn illuminar era arteria principau dera poblacion. Ath delà, er Ajuntament met a disposicion de toti es vesins era vegetacion retirada entà que poguen transformar-la en compostatge organic: ei disponible en parcatge de Bersach.

MANTENENÇA

Melhores en refugi de Serralonga

Dejà s'an licitat es òbres entar apariament dera cabana Serralonga e des sòns entorns. Aguesta edificacion siguec bastida en 2004, mès en non auer-se practicat eth sòn manteniment, a dia d'aué presente ues condicions plan maumerentes. Es trabalhs de besonh entar apraiament d'aguesta cabana de Serralonga, que serà destinada a refugi, afectaràn as façades, ar entorn dera bastissa e ath sòn barrament perimetrau.

AJUNTAMENT DE LES

AJUNTAMENT DE LES

MANTENENÇA

Trabalhs de pòda

Er Ajuntament de Les a començat era campanha de pòda des arbes deth municipi, damb er objectiu de balhar un melhor servici en tot incrementar er estat de seguretat des arbes e en tot auançar ena limpeza ena tardor. Era accion, qu'ei amiada a tèrme pera brigada municipau, s'alongarà enquia dues setmanes. Es zònes a on se realizen aquestes accions son: carrèr des Banhs, era plaça Generalitat, era zòna der Ajuntament, Querimònia, lèrla, eth cementèri, es Tèrmes e era entrada pera travessia nòrd.

Apuprèt 30 expositors participèren ena hèira de Les

AJUNTAMENT DE LES

4.000 assistents ena hèira ramadèra de Les

EN AGUESTA HÈIRA, QU'ENGUAN A ARTENHUT ERA 25AU EDICION, SE COMPDÈC DAMB ERA EXPOSICION DE MÈS DE 300 ANIMAUS

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ - AJUNTAMENT DE LES

Eth pòble de Les dauric eth cicle d'hèires ramadèras dera Val d'Aran damb ua multitudinària jornada a on era organizacion der eveniment calculèc ua assisténcia d'ues 4000 persones.

Coma cada an, era hèira comencèc damb un esdejoar popular ena Sala Polivalenta dera localitat, a on se balhèren un totau de 1000 racions. Ara seguida, auec lòc era exposicion deth bestiar des ramadèrs participaires, en tot acabar damb una actuacion musicau a cargue d'un grup

folkloric aragonés. Eth centre deth pòble, amassa damb era zòna dera passarèlla e der ajuntament, demorèc talhat ath transit, en tot convertir-se en ua zòna peatonau entath comèrç que s'installèc.

En aquesta hèira ramadèra de Les, qu'enguan a artenhut era 25au edicion, i participèren ath torn d'uns 30 expositors. Ath delà, compdèc damb un recinte d'exposicion entath bestiar d'uns mil mètres quarradi, en eth que s'installèren mès de 300 exemplars de shivaus, vaques, crabes e oelhes.

Ac endonviaràs segur!

Anóncia-te ena nòsta publicacion

Demana informacion en **973 248 004**

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

EDUCACION AMBIENTAL

Eth PIRIBUS visite Vielha

Sensibilizar e hèr a valer era identitat des territòris de montanha a traucers deth sòn auviatge. Aguesti son bèri des objectius dera exposicion itineranta Piribus, que s'arturèc pendent lèu dues setmanes en cap-lòc aranés. Era exposicion deth Piribus ei dividida en quate encastres, arrecuelhudi en 72 mètres quarradi plens de descubèrtes sensoriaus, digitaus e ludiques entà apropar es coneishements a totes es edats.

PROMOCION DERA CULTURA

Era Val acuelhec es II Jornades d'Assegurança e Cultura

Professionaus deth sector dera mediacion ena assegurança assistiren pendent dus dies a ponéncies formatives e de reflexion sus eth mestièr, qu'aueren lòc ena Val d'Aran. Ath delà, tanben coneisherèn mèts d'apròp eth nòste país a traucers de visites guidades per lòcs de referéncia.

LAURA RODRÍGUEZ

Ua bona notícia ei qu'er aranés guanche parlants entre es joeni

CONSELH GENERAU D'ARAN

Defensa dera lengua aranésa en Brusèlles

ERA PERVIUENÇA DER ARANÉS PASSE PETH TRABALH DES GOVÈRNS

TÈXTE: L. RODRÍGUEZ - CONSELH GENERAU

Damb motiu dera celebracion deth dia Europèu des Lengües, eth sindic d'Aran, Francés Boya, amassa damb era vicesindica prumèra, Maria Vergés, preneren part en acte qu'era Generalitat organizèc en Brusèlles. Pendent era sua intervencion, eth sindic metec de manifestè qu'ei de besonh que Generalitat e Conselh Generau trabalhen ena madeisha direccion entà assegurar era perviuença der

aranés. Atau madeish, regretèc qu'era nòsta lengua, tot e èster oficiau, non sigue considerada coma un mèrit ara ora d'opositar as places de professorat deth departament d'ensenhament dera Generalitat.

"Er aranés a per deuant fòrça rèptes que cau explicar e hèr a conèisher, ath temps qu'ei de besonh bastir complicitats damb eth govèrn catalan e tanben damb era rèsta d'Occitània entà arténher consensi e linhas de trabalh que vagen en favor dera nòsta lengua pròpria", declaraue eth sindic. Ena sua intervencion, era vicesindica metec de manifestè qu'er aranés traucèsse ua situacion fòrça delicada e que, "aué per aué, es rèptes son en nòste territòri, en qu'er aranés se hèsque present en carrèr e sigue ua lengua viua e parlada".

45,8%

PERCENTATGE DERA POBLACION EN ARAN QUE SAP ESCRIBER EN ARANÉS

#eth Debat d'Aran

LAURA RODRÍGUEZ

ETH DEBAT D'ARAN DETH PRÒPLÈU MES:

Quina tematica te shautarie abordar en pròplèu Debat d'Aran Television?

Se as bèra idèa, envía un corrèu electronic a:
aran@lleidatv.cat

CAMPA TOT ETH DEBAT
arantv.alacarta.com

Eth certamen de Viles Florides ena Val d'Aran

ARAN COMPDE DAMB QUATE DISTINCIONS COMA VILA FLORIDA. GARÒS E TREDÒS I VÒLEN ENTRAR

TÈXTE: ÀLVAR ORDÓÑEZ

Eth certamen de Viles Florides s'a convertit dejà en ua des distincions mès cercades per fòrça pòbles de Catalonha, pr'amor qu'apòrte un sagèth distintiu diferent a çò que s'auie vist enquia ara. Aguest reconeishement cerque qu'es poblacions poguen auer es sòns entorns suenhats mejançant ua ornamentacion polida, e potenciand er element des espacis verds. En aguest sens, Bagergue siguec eth gran pioner pr'amor que dejà pòrte 4 ans presentant-se ath certamen. Era sua valoracion ei fòrça positua en tot arténher es darrèrs ans quate flors, qu'ei eth maxim que s'a obtegnut ena edicion d'est an passat e era d'enguan. Arties, n'a conseguit tres, Vilac, qu'ena passada edicion siguec guardonada damb eth prèmi especiau

de participacion ciutadana, a debutat enguan en tot arténher dues flors d'aunor. Fin inau, Canejan siguec premiada damb ua. Precisions, pòbles coma Bagergue, an detectat un considerable augment de torisme pendent eth passat ostieiu gràcies a compdar damb aguesta distincion. Ei per aguest motiu, que d'autes poblacions coma Garòs o Tredòs s'an inscrit ena edicion der an que ven entà profitar aguest "boom" des Viles Florides e incrementar era promocion coma localitats toristiques. Totun, er objectiu d'aguesti emplaçaments non a estat sonque era atracciion de torisme, senon tanben er auer uns destins mès polits e diferents. Tot açò e molt mès ac tractaram en debat d'Aran Television.

Es frases de...

MARC TARRAU
BAILE DE BAGERGUE

"Gràcies ad aguesta distincion, eth torisme a aumentat molt en ostieiu"

LINA FANLO
BAILESSA EMD ARTIES-GARÒS

"Credem que Viles Florides ei un producte toristic dejà consolidat"

YOLANDA RIESTRA
VOCAU EMD VILAC

"Es vesins an estat fonamentaus entà arténher es dues flors d'aunor en Vilac"

MARIA ÀNGELS ORDAX
REPRESENTANT DE GARÒS

"Volem que Garòs pogue èster Vila Florida er an que ven"

HÈIRES RAMADÈRES EN ARAN

En tot recuperar era esséncia d'ua fòrta tradicion deth país

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ

Damb era arribada dera tardor e, mès concretaments, deth mes d'octobre, arribe tanben eth cicle d'hèires ramadères dera Val d'Aran. Aguest eveniment, qu'ei fòrça demorat pes pagesi e abitants deth país, s'a convertit damb eth pas deth temps en un gran atractiu entàs toristes.

Les ei era localitat encargada d'encetar eth cicle d'hèires ramadères. Ua jornada que comence damb un esdejoar popular aufrít ena Sala Polivalenta dera localitat. Tònho Cambronero, qu'organize era hèira ramadèra de Les, explique qu'"antigaments en aquestes hèires se venie eth bestiar, ère ua cita ara que cap de ramadèr i podie mancar. Ara s'a convertit mès en un dia de trobada entre ramadèrs e comerçants francesi e de tota era Val d'Aran".

Shivaus, crabes, vaques, oelhes e saumets son portadi tàs hèires ramadères, tara sua venda o exposicion. Quauquarren que tanben supause un reclam toristic e un atractiu tara mainadèra. Ath delà, damb aquestes hèires se cerque méter en valor era ramaderia, qu'a estat pendent molti ans eth principau motor economic en país. Fin finau, un aute des objectius deth cicle des hèires ramadères ei eth de dar a conéisher es races autoctònes araneses. Era prumèra hèira de Les da pas ara de Salardú. A continuacion, arribe era de Vielha, a on destaque eth gran mercat de venda de productes que s'installe per tota era poblacion. Bossòst ei eth municipi que barre aquestes hèires en tot hèr coincidir era hèira ramadèra damb era tradicionau hèsta gastronomica d'"Era Mongetada", que enguan se celebrarà eth dissabte 2 de noveme.

LAURA RODRÍGUEZ (IMATGE D'ARCHIU)

LAURA RODRÍGUEZ (IMATGE D'ARCHIU)

EDICION ACTUAU DETH CICLE D'HÈIRES

25

PÒBLES QU'ACUELHEN ES HÈIRES RAMADÈRES

LES
SALARDÚ
VIELHA
BOSSÒST

QUÉ SON?

Es hèires ramadères rememòrien era descenuda deth bestiar des montanes entath sòn barrament enes bòrdes. Aguest eveniment, qu'aué atrè a centenats de professionaus, coriosi e toristes, comencèc a celebrar-se hè mès de cent ans tà mostrar eth bestiar autoctòn des pagesi aranesi.

ENA ACTUALITAT, ES HÈIRES AN UN CARÀCTER MÈS COMERÇIAU E HESTIU, DAMB ERA ORGANIZACION PARALLELA DE MERCATS MESTIERAUS E ACTES POPULARS

«Renóncii ath sòu perque m'estimi Bausen»

Per qué en convertir-te en baile de Bausen decidisses renonciar ath sòu? En arribar ar Ajuntament me trapè damb deutes, factures impagades... Ena passada legislatura ère còsso ena oposicion, mès non sabie arren de toti aguesti deutes. Alavetz, en entrar auie clar que volie dar mès servicis ath pòble e baishar es impòsti as vesins de Bausen. Per aquerò çò de primèr que hí siguec renonciar ath sòu de baile. Ac è hèt perque m'estimi Bausen.

Quini son es efèctes derivadi dera renóncia ath sòu de baile? Damb era renóncia ath sòu, eth consistòri pòt estauviar uns 30.000 èuros annaus e er IBI se rebaisharà de 0,65 a 0,5. Ac auem estudiat tot, e non ac auem pogut baishar mès, Bausen ei un pòble molt petit e non auem guairi ingrèssi.

Qué ei çò de mès prioritari a hèr en Ajuntament de Bausen? Çò de mès prioritari ei desblocar es compdes. Auem un problèma grèu, pr'amor que des deth 2011 enquiath 2017 non s'an presentat es compdes ena Sindicatura. Tanpòc s'an presentat es deth 2018/2019. Creigui qu'a estat un problèma de deishadessa.

Com an reaccionat es vesins damb era tua renóncia ath sòu? Pensi que

J. ANTONIO BARÉS ENTREVISTA

TÈXTE: LAURA RODRÍGUEZ

Enes tempsi que corren, non ei bric abituau qu'un baile renóncie ath sòn sòu. Mès aguest ei eth cas deth baile de Bausen, José Antonio Barés, de Convergència Democràtica Aranesa, escuelhut enes passadi comicis. Gràcies ad aguest gèst, eth municipi redusirà es despenses deth consistòri en 30.000 € annaus.

i a mès armonia en pòble, pera expression dera sua cara è notat que estan mès erosi, mès tanpòc pòs èster perfècte tà toti. Jo sò d'ua familia de pagesi e sai lo que se crube, e creigui que renonciar ath sòu ère ua obligacion en aquestes circonstàncies.

Quin ei eth projècte mès immediat en Bausen dempús de desblocar es compdes? En Bausen auem un pro-

blèma damb eth parcatge, sustot en ostiu, qu'ei quan mos visite mès gent. Eth nòste municipi ara per ara non ei premanit tà acuelher a ua grana quantitat de coches, e es vesins dejà s'an trapat damb problèmas tà circular per Bausen. Alavetz estam en tot començar a idear un projècte amassa damb eth Conselh. Volem qu'aguest sigue respectuós damb eth terren e damb es passi naturaus des finques.

LAURA RODRÍGUEZ

autoescola pallars

Aprovaràs ràpid, conduiràs segur!

Vielha e Mijaran · Ctra. Gaussanch, 4
25530 (Lleida) · T:619 060 731

ESTERRI D'ÀNEU · TREMP · SORT ·
LA POBLA DE SEGUR · BALAGUER · LLEIDA ·
PONT DE SUERT · FRAGA · BARCELONA · BENASQUE

www.autoescolapallars.com